Nekoč je šlo »na glavo«, zdaj je bolj uživaško

MTB trail center Kočevje *V manj kot letu dni prostovoljci uredili šest gorskokolesarskih poti v gozdu na smučišču*

Kočevje se ponaša s terenom za olimpijski kros, ki so ga uredili prostovoljci. Lani so dobili nagrado Kolesarske zveze Slovenije za najbolje izpeljano dirko. FOTOGRAFIJI TOMI LOMBAR

Mladim so všeč dolgi skoki in skalni vrt pa tudi dvignjeni zavoji.

Vrnil se je trend, ko otroci na koncu šolskega leta zbirajo denar za novo kolo. Vsaj v Kočevju je tako, odkar je skupina kolesarskih ljubiteljev na smučišču v Dolgi vasi uredila t. i. MTB trail center, v katerem se prepleta 12 kilometrov poti. Adrenalin ob vzponih, spustih, skokih, ovirah se poveča, če naletiš na medveda, pravi pobudnik projekta Janez Dejak, ki se je že srečal s kosmatincem.

MOJCA FINC

O gorskokolesarskem parku, ki ga je skupaj z drugimi prostovoljci kolesarskega društva Melamin uredil v manj kot enem letu, je Janez Dejak začel razmišljati pred petimi leti. Takrat je skupina entuziastov že kolesarila po gozdu ob dolgovaškem smučišču, a nihče ni imel volje za poglabljanje v birokratske zadeve. »Ko se je Dolgovaščan Igor Kaligarič vrnil iz Kanade, kamor se je podal, da bi se podrobno seznanil, kako se gradijo steze (angleško trail), sva se skupaj lotila izziva. Poskrbel je za načrt, gradnjo in izvedbo, jaz pa za vse drugo,« se je spominjal Dejak. Idejo sta predstavila občinskemu vodstvu in to je projekt denarno podprlo.

Friderik in Veronika

Najprej so zgradili dve poti: tekočo (flow trail), najmanj zahtevno, brez tehničnih elementov, z manjšim naklonom, poimenovali so jo Veronika. Najdaljši poti, trikilometrskemu vzponu (climb trail) z višinsko razliko 200 metrov, pa so dali ime Friderik po Frideriku II. Celjskem, ki je v 15. stoletju na hribu nad mestom zgradil grad Fridrihštajn, v katerem sta bivala z Veroniko Deseniško. »Stare poti je bilo treba počistiti. Te so še stara šola, včasih je namreč šlo vse 'na glavo'. Zdaj delamo bolj uživaške, 'speglane', zaradi različnih težavnostnih stopenj so primerne za vsakogar,« je pojasnjeval varnostni inženir v podjetju Melamin.

Število poti je Dejak z druščino povečal na šest, gradijo že sedmo, imenovala se bo Squamish, po kanadskem raju za gorske kolesarje. »To bo prva z zahtevnejšimi odseki,« je povedal o poteh, ki se pletajo na treh hektarih površine. »Steze so pravzaprav zgodba, ki se nikoli ne konča. Ko bo Squamish končan, se bomo lotili serije skakalnic iz zemlje (dirt). Z evropskimi sredstvi bomo zgradili tehnični poligon, steze za najmlajše in še eno 250 metrov dolgo pot,« je nove naloge nizal 35-letnik.

Prihajajo tujci

Kolesarji lahko krožijo po stezah, študirajo linije in skoke. Ob vznožju smučišča so na voljo tehnične ovire. »Mladim so najbolj všeč daljši skoki čez luknjo (gap), priljubljen je tudi skalni vrt (rock garden), tu so še dvignjeni zavoji (bande). Vse je prepleteno. Angleški novinarji revije *Mountain Biking UK* so pri nas prepoznali posnemanje kanadskega sloga. Trasa je izkoriščena do zadnjega kotička,« je povedal Dejak in opozoril, da živijo v sožitju z naravo. Hrastov les, uporabljen za ovire, so, denimo, našli v tamkajšnjem gozdu, več let je ležal na tleh.

Gorskokolesarske poti so namenjene vsem, brezplačno, kadarkoli. Pridejo tudi tujci, po kočevskem gozdu so pedalirali kolesarji iz Norveške, Japonske, Kanade, odzivi so zelo dobri, je skromno, a ponosno povedal Dejak. Čedalje več je lokalcev, kraj se tudi tako prebuja.

Priznanje za naj tekmo

Lani so se Kočevci izkazali s priznanjem Kolesarske zveze Slovenije za najbolje organizirano dirko v olimpijskem krosu. Prejšnji mesec so se za pokal Slovenije tu merili kolesarji v isti disciplini in enduru.

»Med turisti največ porabijo gorski kolesarji, 70 € na dan. Po Kočevski so kolesarili Kanadčani, Japonci, Norvežani.«

»Če ti kakšen skok ni všeč, ga lahko piliš in popravljaš, dokler ne bo zares dober. Druge steze so večinoma pripravljene dan pred tekmo, tudi zato, ker se uporabljajo zasebne parcele. Naša prednost je še dober dostop do vseh delov za gledalce,« je naštel sogovornik, ki diha gorsko kolesarstvo.

»Po službi oziroma pouku smo se vsaj trikrat na teden zapeljali ob vznožje smučišča. Otroci so delali domače naloge v kombiju, potem pa so bili na kolesu, v gozdu. Poznajo teren, so v naravi, nimaš skrbi,« je pripovedoval nekdanji košarkar. Na kolesu tekmuje v zimski ligi, tudi oba njegova sinova, osemletni Urban in dve leti mlajši Lenart, sta se zapisala temu športu.

Kakšen pa je dolgoročen cilj njegove ekipe? »Dosegli ga bomo, ko bo pri nas toliko stez, da bo posameznik prišel za teden dni, da bi prekolesaril vse. Prespal bo v Kočevju in tu pustil nekaj denarja. Med turisti so gorski kolesarji namreč tisti, ki porabijo največ, približno 70 evrov na dan. Želimo jim ponuditi, kar imamo, po množici, ki se steka v kolesarske parke, ne hrepenimo, saj bi radi ohranili svojo izvirnost, pa tudi zadostnih kapacitet nimamo,« je o prihodnosti razmišljal Dejak, ki si želi, da bi nekega dne kdo tudi živel od tega projekta.

V deželi gozdov odprli Medvedji brlog

Bearlog *V središču Kočevja že mesec dni deluje mladinski hotel – Naravni in dediščinski turizem*

KOČEVJE – Na zemljevidu več kot 40 mladinskih hotelov, ki delujejo po Sloveniji – v svetu jih je več kot 4000 –, je po novem tudi Kočevje. Hotel s 30 posteljami, ki stoji v samem središču mesta ob Rinži, je postavila občina Kočevje na mestu nekdanje gostilne Činkel, ki je bila kasneje znana kot Škor'c.

SIMONA FAJFAR

Namesto dolga desetletja propadajoče zgradbe tik ob tržnici, reki Rinži in monumentalni kočevski cerkvi – kot zanimivost: gradili so jo z namenom, da nekoč postane stolnica – je v središču Kočevja tudi mladinski hotel. Ne samo ime – Bearlog –, ampak tudi oblikovalske rešitve v tej zgradbi na vsakem koraku opominjajo, da je Kočevje središče dežele gozdov. V pritličju je Čebelja soba, v kateri sta dve postelji, prilagojena invalidom, potem pa se v prvem nadstropju vrstijo tri- in štiriposteljne sobe, imenovane po drevesih: Jelkina, Smrekova, Bukova in Javorjeva soba. V mansardi sta dve dvoposteljni sobi, ena imenovana Orlova soba po orlu belorepcu, ki ima gnezdo ob jezeru v Kočevski Reki, in druga Risova soba, po eni najskrivnostnejših velikih zveri na Kočevskem. Tam je tudi ena skupna, simpatično poimenovana Polhova soba s šestimi posteljami in dvema pomožnima ležiščema.

Zajtrk z lokalnimi proizvodi

Na gozd spominjajo tudi druge rešitve, kot so breze, ki jih uporabljajo za obešalnike, pa medvedove stopinje na posteljnini. »Najcenejše ležišče stane 18 evrov, vendar je v to ceno vključen tudi zajtrk z lokalnimi proizvodi,« pravi Nevenka Klun, vodja turizma v kočevskem zavodu za turizem in kulturo. Mleko in mlečni izdelki so z ene največjih ekoloških kmetij v Sloveniji, kmetije Kocjančič iz Gotenice, marmelade in džemi pa z Lukčeve domačije iz Kostela, kjer imajo sicer tudi prenočišča. Domače sokove izdelujejo v okviru zadruge Zakladi Kočevske, ta povezuje kmetije in podjetja, ki delujejo na področju kmetijstva in gozdarstva. Seveda pa pri zajtrku v Bearlogu ne manjkajo mesnine mesarstva Bradač in med kočevskih čebelarjev, ki imajo za ta cenjeni in res kakovostni čebelji pridelek pridobljen certifikat zaščitenega geografskega porekla.

30
postelj v lično urejenih sobah je po novem v središču Kočevja

V slabem mesecu dni so v Bearlogu ustvarili več kot 50 prenočitev, med gosti pa so bili Nemci, Italijani, Avstrijci, Srbi, Ugandci, Američani in Hrvati. Do konca junija naj bi se število prenočitev – tako kažejo rezervacije – povzpelo na 300. Mladinski hotel je pomembna pridobitev kočevskega turizma, je prepričana Vesna Malnar Memedovič, direktorica zavoda za turizem in kulturo: »Je del infrastrukture, na kateri lahko gradimo turistično ponudbo, čeprav tudi mi ne moremo na enem mestu poskrbeti za cel avtobus gostov. Vendar z drugimi ponudniki, ki so v bližini, poskrbimo tudi za to.«

Propadajoča stavba sredi Kočevja je dobila povsem novo obliko in funkcionalnost. FOTOGRAFIJI SIMONA FAJFAR

Vesna Malnar Memedovič in Nevenka Klun

Kar šest pragozdov

Da pa bi gostje Bearloga in tudi drugi lahko odkrivali večini še precej neznano Kočevsko, je v hostlu tudi turističnoinformativna pisarna. »Naša želja je, da na Kočevskem, to je v občinah Kočevje, Kostel in Osilnica, ne bi imeli le enodnevnega turizma, ampak da bi obiskovalce tu zadržali z zanimivimi večdnevnimi programi,« pravi Malnar Memedovičeva. Kočevska ima vrsto zanimivosti, ki jih je mogoče ponuditi kot turistične produkte in jih oblikujejo pod skupno znamko Kočevsko – skrivnostni gozd Slovenije.

»Edino tu imamo pravi gozd,« pravi sogovornica. Pa to ne velja le zato, ker je Kočevska v več kot 90 odstotkih pokrita z jelovo-bukovimi gozdovi, ki so neverjetno ohranjeni in pravi ekološki zaklad, ampak tudi zato, ker je na tem območju kar šest pragozdov! Med njimi je tudi pragozd Krokar, za katerega poteka nominacija za uvrstitev na Unescov seznam naravne dediščine.

Poleg tega se je na Kočevskem oziroma v kočevskih gozdovih pisala zgodovina slovenskega gozdarstva, saj je dr. Leopold Hufnagl kot upravljavec Auerspergovih gozdnih površin prvi iz gospodarske rabe izločil pragozd. Obenem pa je oblikoval za takratni čas revolucionaren način gospodarjenja z gozdom, prebiralno gospodarjenje, ki je temelj gospodarjenja z gozdom še danes!